

den forrige Justitsminister udtalte i sidste Sæssion, men man har glemte, at den forrige Justitsminister ikke har havt det Allermindste at indvende imod, at Præsterne bleve Soldater, naar de stillede sig frivilligt; det var kun, naar de skulde være tvungne dertil, at han var derimod. Jeg troer ikke alene, at det ikke vilde virke skadeligt paa Præstens Autoritet, men jeg troer endog, at det vilde virke i høi Grad gavnligt, om Præsterne kom til at staae Side om Side med den menige Mand; thi de vilde derved faae Leilighed til at erhverve sig en Mennekkendskab, som de ellers vanskeligt ville kunne komme i Besiddelse af. Hvad er Aarsagen til, at Præsterne have udrettet saa Lidet imod Mormonpræsterne og de andre Sectstiftere, og til, at Præsternes Religionsundervisning er bleven saa ufrugtbar, som den i mange Tilfælde er bleven? Er ikke Aarsagen den, at de have havt for lidt Mennekkendskab? De have ikke saaledes kunnet sætte sig ind i Almuens Tankegang, have ikke kunnet benytte dens Signelser eller Billeder, eller kunnet gaae ned til de Begreber, hvoraf den menige Mand er besjælet. Men naar Præsten staaer Side om Side med Menigmand i Soldaternes Rækker, saa vil han have Leilighed til at indsamle sig Kundskaber og erhverve sig Oplysninger, der ofte vilde være af større Vigtighed for ham i hans præstelige Stilling end de Kundskaber og Oplysninger, som han indhenter i Latinskolen eller ved Universitetet. Jeg troer netop, at den militære Skole vil være en fortræffelig, en høist gavnlig Skole for Præstestanden at gjenne-gaae. Der er ogsaa blevet sagt, at Præsterne ikke vilde kunne have Tid, da de skulde blive hjemme for at trøste de Syge og forvalte Sacramenterne. Men hvorledes kunne da Præsterne have Tid til at sidde her flere Maanedes i Rigsdagen, ofte endog ogsaa uden at tage Stedfortrædere til at besøge deres Embede? Hvorledes kunne ved Vacancer Præstebaldene staae ledige i flere Maanedes, og hvorledes kunne Præsterne foretage Udenlandsrejser paa flere Maanedes? Jeg troer ikke, at det har Noget at betyde, dette, at Præsterne ikke kunne faae Tid til at aftjene deres Værnepligt; de ville sikkert

nok kunne faae Tid dertil. Vi maae ogsaa lægge Mærke til, hvad den nuværende ærede Justitsminister har sagt, at den største Deel af deres Værnepligt vilde disse Mænd have udført, inden de blive ordinerede. — Det er af et æret Medlem blevet berørt, at det ikke vilde være rigtigt, at Rigsdagen skred til at gennemføre den Bestemmelse, som der her er Tale om, fordi en saadan ikke findes i andre Landes Værnepligtslove. Hertil vil jeg bemærke, at hvis den i og for sig er en god og gavnlig Bestemmelse, saa behøve vi vistnok ikke at tage Hensyn til, at den ikke findes i andre Landes Lovgivninger; vi behøve da heller ikke at være saa uselvstændige, at vi skulde gaae hen og spørge andre Landes Regeringer, om vore Præster maae være Soldater eller ikke. Jeg mener, at den Omstændighed, at en saadan Bestemmelse ikke er indført i andre Lande, er Noget, vi ikke behøve at tage Hensyn til. Forresten have vi hørt af Sagkyndige, at det dog skal være Tilfældet, at en saadan Bestemmelse findes i andre Landes Værnepligtslove; men derom foreligger der jo for Diebliffet ikke noget Tilforladeligt. — Man har beraabt sig paa, at et militært Medlem her i Salen forrige Aar skulde have udtalt, at, hvis det skulde skee, at Præsterne bleve Soldater, saa vilde det saare og bedrøve enhver reifindig Mand i Armeen. Dette troer jeg paa ingen mulig Maade vil være Tilfældet. Enhver, der lever sammen med den menige Almue, vil være kommen ganske til det modsatte Resultat. Det er nu en Sag, der er bleven drøftet saa mange Gange i de sidste Aar, at der har været god Leilighed for dem, der bevæge sig iblandt Almuen, til at høre Almuens Mening derom, og Almuens Mening i dette Punkt, kan jeg forsikre, gaaer i en aldeles modsat Retning. Jeg troer saaledes ikke, at der fra Præsternes Standpunkt kan være det Allermindste til Hinder for, at de stilles paa lige Fod med Statens øvrige Borgere, hvad Værnepligten angaaer, og paa den anden Side ønsker jeg, at Præsterne maatte gaae med for Armeens Skyld; jeg troer, at Armeen netop tvænger til et saadant Element som Præsterne. Der er blevet talt og skrevet